

Et blyforbud kan være på trapperne

Tekst: Nikolai Vigger Knudsen

Foto: Max Steinar

Flere steder i udlandet kræver myndighederne, at man anvender blyfri riffelammunition. Som jægere skal vi nok indstille os på, at det i Danmark før eller siden også bliver forbudt at anvende bly i riffelammunition.

POLITIK/FORSKNING: Debatten om, hvorvidt man skal anvende blyfri eller blyholdig ammunition, raser i det meste af verden og har nu gjort det i nogle år, men hvorfor? Bly har været anvendt som ammunition i skydevåben de sidste 800 år – muligvis længere tid end det. Hvorfor skal vi så pludselig til at finde alternative materialer til vores ammunition, og hvem er det overhovedet, der ønsker det?

Bly i lovgivningen

At blyholdig ammunition kan medføre forgiftning af dyr og mennesker har været kendt viden i mange år. Forskere fra store dele af verden har siden 30'erne forsket i blandt andet blyhagls indflydelse på forgiftninger hos vandfugle.

Danmark forbød, som det første

land i verden, brugen af blyhagl til jagt den 1. april 1996. Holland og den flamske del af Belgien har i dag også indført et totalt forbud mod blyhagl. Og en lang række andre lande i Europa har efterfølgende forbudt brugen af blyhagl ved vådområder samt til jagt på vandfugle.

Der er ingen EU-lovgivning, der forbyder brugen af blyholdig ammunition – endnu! Men til gengæld har en lang række lande indgået en aftale om beskyttelse af afrikansk-eurasiske migrerende vandfugle – via den bindende African-Eurasian Waterbird Agreement (AEWA) – heriblandt Danmark.

Da der som nævnt ikke er nogen EU-lovgivning, der forbyder blyholdig ammunition, kan EU-Kommissionen kun anbefale, at alle medlemslande le-

ver op til forpligtelserne i AEWA-aftalen.

Der, hvor EU-Kommissionen kan få juridisk indflydelse på udfasningen af bly i ammunition, er igennem REACH, som er EU's fælles kemikalielovgivning, der skal sikre, at de produkter, som du køber i EU, ikke er til skade for hverken mennesker eller miljø.

REACH en forkortelse for: R: Registration (registrering), E: Evaluation (vurdering), A: Authorisation (godkendelse) og CH: Chemicals (kemikalier).

Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA), der arbejder for sikker brug af kemikalier og dermed er ansvarlig for REACH, modtog i 2013 en henvendelse fra den svenske regering, der foreslog, at bly og alle blyforbindelser

ikke må anvendes til forbrugerprodukter, der kan risikere at havne i munden på små børn, hvis koncentrationen af bly (udtrykt som metal) er lig med eller større end 0,05 % af vægten.

Behandlingen af det svenske forslag, der vil kunne medføre, at bly i metalisk form optages på kandidatlisten hos REACH, kan være medvirkende til en endegyldig udfasning af blyholdig ammunition. Forslaget er i øjeblikket midlertidigt sat i bero, men det forventes, at EU-Kommissionen træffer en beslutning i starten af 2016.

Den californiske kondor

Den californiske kondor, der er en ådselædende rovfugl, var tæt på udryddelse i 1980'erne. En af årsagerne menes at være blyforgiftning fra rester af blyholdig ammunition i de døde dyr, som kondoren lever af. I 2008 forbød man brugen af blyholdig ammunition – herunder også riffelammunition – i de områder, som den californiske kondor lever i. I oktober 2013 besluttede staten Californien, som den første stat i verden at forbyde brugen af alt blyholdig ammunition. Den 1. juli 2019 ophører brugen af alt blyholdig am-

munition i den amerikanske delstat.

Californien er langt væk fra Europa, men alligevel betyder det også noget for de europæiske jægere. En række tyske undersøgelser har påvist, at blypåvirkningen fra nedlagte klovbærende vildtarter har haft en stor indflydelse på dødeligheden blandt de tyske rovfugle – specielt havørnene.

I Tyskland har tre af de 16 delstater udarbejdet et totalforbud mod anvendelsen af blyholdig riffelammunition til jagt. Den 1. april 2015 forbød den delstat, der grænser op til Sønderjylland, Slesvig-Holsten, således brugen af blyholdig ammunition til riffeljagt, og i delstaten Baden-Württemberg er blyholdig riffelammunition pr. 2016 ikke længere lovlig. Når vi om et lille år skriver 2017, er det også slut med at jage med anden riffelammunition end blyfri i den sydtyske delstat Saarland.

Delstaten Nordrhein-Westfalen arbejder aktivt på kun at tillade blyfri ammunition til jagt, ligesom det må forventes, at en række af de andre tyske delstater kommer til at gøre.

Ud over totalforbuddene i de tre delstater har myndighederne også forbudt blyammunition i landets 14 na-

tionalparker samt på områder forvaltet af 10 af de 16 delstaters skovvæsner (Landesforst).

Tyskland som nation virker, som om at man stille og roligt er på vej til at blive blyfri, og med 96 ud af EU-Parlamentets 751 medlemmer må tyskerne forventes at have en stor indflydelse på den europæiske miljøpolitik.

I Norge og Sverige er man desuden optaget af menneskeligt indtag af blyfragmenter. I Sverige anbefales det, at børn og gravide ikke bør spise vildtkød – medmindre jægerne sørger for at bortskære rigeligt kød omkring skudkanalen for at undgå bly på tallerkenen.

Bly i FACE

Paraplyorganisationen for jægerne i EU (FACE) har nedsat en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de fleste medlemslande – heriblandt Danmark. Arbejdsgruppen har til formål at rådgive FACE omkring alle ammunitionsrelaterede emner, der kan have indflydelse på de europæiske jægers mulighed for at gå på jagt.

FACE følger nøje den politiske udvikling i Bruxelles og arbejder hårdt for, at de europæiske jægere fortsat

SONIC45

Tager en lyd-dæmper en del af hastigheden ?

Hvis man monterer en lyddæmper på piben, vil hastigheden oftest øges med mellem 5-15 meter/sekund. Derimod vil hastigheden falde lidt, hvis man i forbindelse med monteringen vælger at korte af piben.

Typisk vil en afkortning reducere hastigheden med mellem 2-5 meter pr. sekund for hver centimeter, man korter af piben.

Der er selvfølgelig nogle kalibre, som er mere følsomme end andre. Men der er ingen kalibre, som IKKE kan tåle at blive kortet af. Der er heller ingen magiske grænser for hvor meget, man kan korte af.

Afkortning af en pibe vil oftest medføre den samme præcision - eller endog lidt forbedret præcision.

Afkortning af piben medfører, at riflen med lyddæmper bliver mere håndterbar.

Det mest negative er nok, at den reelle skudafstand bliver 5 - 10 centimeter længere, svarende til det stykke man korter af piben.

En kortere og mere håndterbar riffel, som man orker at slæbe med på jagt, er meget bedre end en tung og klodset, som man oftest efterlader hjemme i skabet.

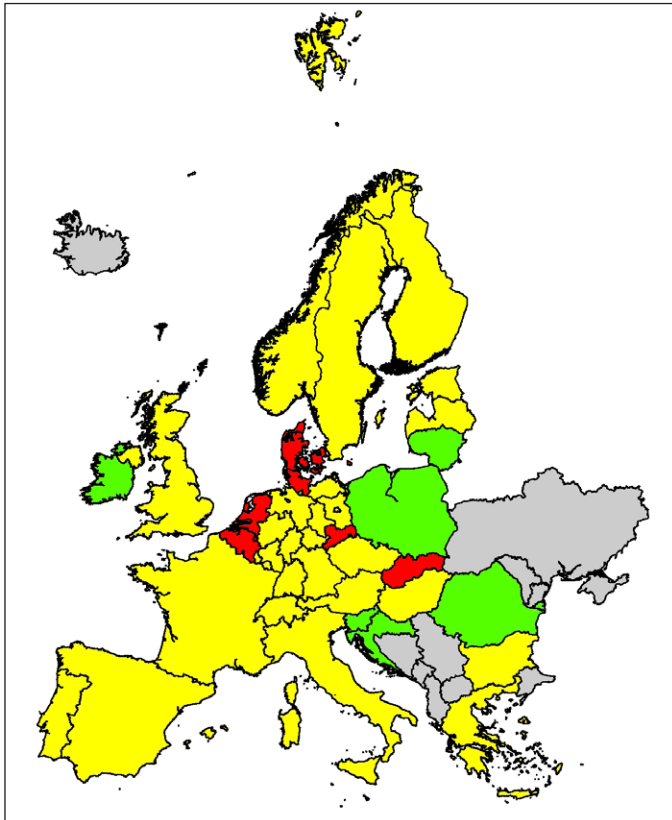
Vi monterer din **SONIC LYDDÆMPER** - mens du venter

1.500,- ● inkl. montering

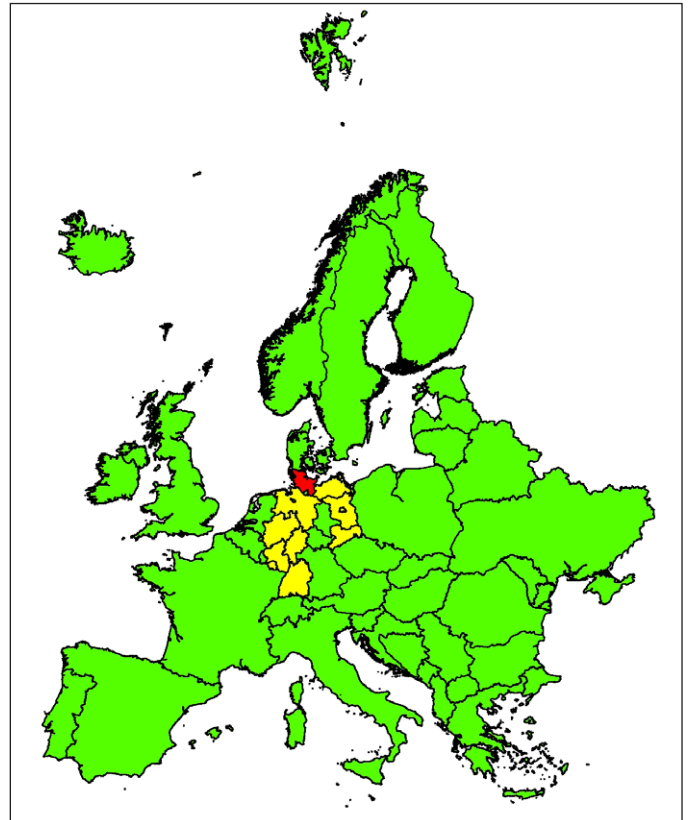
Dansk Design, Dansk Produktion, Dansk Service, når det er bedst

Nielsen Sonic 45

Nærmeste forhan og monteringssted anvises på tlf. 40 17 37 23
www.nielsengunparts.com • hjnielsen@besked.com

Rød: I disse lande/delstater må der ikke anvendes blyhagl.
 Gul: I disse lande/delstater er der forbud mod brug af blyhagl i vådområder.
 Grøn: I disse lande/delstater må der anvendes blyhagl.
 Grå: Oplysninger mangler.

Rød: I disse lande/delstater må der ikke anvendes blyholdig riffelammunition.
 Gul: I disse lande/delstater er der et delvist blyforbud.
 Grøn: I disse lande/delstater må der anvendes blyholdig riffelammunition.

➤ skal kunne gå på jagt.

Ligegyldigt om det virker rimeligt eller ej at udfase bly i riffelammunition, ligegyldigt om der findes rigeligt med blyfrie alternativer eller ej, så tyder de fleste tegn på, at det ikke er et spørgsmål om, hvorvidt der kommer et forbud mod bly i riffelammunition, men derimod hvornår det kommer.

I 1996, da forbuddet mod blyhagl blev en realitet i Danmark, var der store problemer med implementeringen af lovgivningen. Problemerne udsprang delvist af en mangel på funktionelle alternativer til blyhagl og delvist af en manglende accept blandt jægerne, der fra den ene dag til den anden fik trukket en upopulær beslutning ned over hovedet.

Hvis vi accepterer, at forbuddet mod blyholdig riffelammunition på et eller andet tidspunkt også rammer Danmark, så står vi allerede nu i en bedre situation end i 1996. Lige nu har vi en enestående mulighed for at påvirke lovgiverne, så vi, når forbuddet træder i kraft, har en lovgivning, der passer til virkeligheden, og en virkelighed, der passer til jægerne.
 nvk@jægerne.dk

Tysklandsfarende danske jægere ved, at man mange steder skal være bevæbnet med blyfri riffelammunition. Foto: Max Steinar.